III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL ECONOMIC ŞI SOCIAL EUROPEAN

A 558-A SESIUNE PLENARĂ A COMITETULUI ECONOMIC ŞI SOCIAL EUROPEAN – INTERACTIO, 24.2.2021-25.2.2021

Avizul Comitetului Economic și Social European privind:

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu – Plan de acțiune pentru o fiscalitate echitabilă și simplificată în sprijinul strategiei de redresare

[COM(2020) 312 final]

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu referitoare la buna guvernanță fiscală, atât în UE, cât și în afara acesteia

[COM(2020) 313 final]

propunerea de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2011/16/UE privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal

[COM(2020) 314 final – 2020/0148 (CNS)]

(2021/C 155/02)

Raportor: **domnul Krister ANDERSSON**

Coraportor: **domnul Javier DOZ ORRIT**

Sesizare	Consiliul Uniunii Europene, 28.7.2020
	Comisia Europeană, 12.8.2020
Temei juridic	Articolul 113 și articolul 115 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială
Data adoptării în secțiune	12.2.2021
Data adoptării în sesiunea plenară	24.2.2021
Sesiunea plenară nr.	558
Rezultatul votului	220/0/7
(voturi pentru/ voturi împotrivă/abțineri)	

1. **Concluzii și recomandări**

1.1. CESE sprijină în mare măsură propunerile legislative ale Comisiei și laudă coordonarea acestora cu discuțiile purtate pe plan mondial la nivelul OCDE/Cadrului cuprinzător, pentru a se ajunge la un consens global.

1.2. CESE este de acord cu abordarea Comisiei potrivit căreia o bună guvernanță fiscală, care constituie baza impozitării echitabile, necesită transparență fiscală prin schimbul de informații între autoritățile fiscale, concurență fiscală loială, absența unor măsuri fiscale dăunătoare, măsuri fiscale mai eficiente și punerea în aplicare a normelor convenite la nivel internațional.

1.3. În plus, CESE este de acord cu decizia Comisiei de a recunoaște că concurența fiscală nu este o problemă în sine ([1]). În același timp, există o îngrijorare cu privire la existența unei concurențe fiscale neloiale în UE, care promovează evitarea obligațiilor fiscale. Comitetul consideră că o uniune monetară eficientă necesită o politică fiscală coerentă și o consecvență între normele fiscale ale membrilor săi.

1.4. CESE sprijină inițiativa Comisiei privind revizuirea Codului de bună conduită și salută faptul că propunerea Comisiei ține seama în mod corespunzător de activitatea OCDE și de importanța adoptării standardelor convenite la nivel internațional, mai ales în ceea ce privește principiile globale care conduc la o cotă de impozitare minimă efectivă a societăților.

1.5. CESE consideră că rezultatul și realizările Codului de conduită ar trebui să fie actualizate și puse la dispoziția societății civile într-un mod mai regulat, în conformitate cu obiectivul Comisiei de a face mai transparente activitatea concretă și rezultatele codului.

1.6. CESE sprijină decizia Comisiei de a realiza o intervenție legislativă menită să consolideze cooperarea în rândul autorităților fiscale și să sporească armonizarea normelor procedurale pe piața internă.

1.7. CESE împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia frauda și evaziunea fiscală rămân o amenințare pentru finanțele publice, îndeosebi în vremuri de criză, după cum o demonstrează în mod clar cele mai recente estimări ale Comisiei; potrivit acestora, pierderile de venituri în UE din cauza actelor de evaziune fiscală la nivel internațional comise de persoane fizice – care se referă la impozitul pe venitul persoanelor fizice, impozitul pe veniturile din capital și impozitele pe avere și pe succesiune – au fost estimate, într-adevăr, la 46 de miliarde EUR. Deficitul de încasare a TVA este estimat la circa 140 de miliarde EUR, din care 50 de miliarde EUR reprezintă fraude transfrontaliere ([2]).

1.8. CESE ia act de reducerea deficitului estimat ([3]) cauzat de evitarea obligațiilor fiscale de către întreprinderi la aproximativ 35 de miliarde EUR pe an, conform mai multor evaluări, față de estimările anterioare de 50-70 de miliarde EUR înainte de introducerea măsurilor anti-BEPS, precum și de corelația, analizată de Comisie, între o astfel de îmbunătățire și eforturile legislative în materie de evaziune fiscală depuse de Comisia anterioară ([4]). Cu toate acestea, deficitul rămâne un motiv de îngrijorare într-o situație în care cheltuielile publice pentru a susține economia și societatea sunt atât de importante.

1.9. Eficacitatea nu poate fi atinsă fără intensificarea luptei împotriva fraudei fiscale și a evaziunii fiscale, o luptă care trebuie îmbunătățită printr-o cooperare administrativă consolidată și un cadru juridic mai armonizat. Un cadru fiscal nu poate fi considerat echitabil dacă unele state membre dispun de facilități pentru a-l ocoli cu ușurință – un fapt care descurajează alte state și creează ineficiență.

1.10. Dată fiind complexitatea generată în prezent de 27 de sisteme fiscale diferite și având în vedere modul în care o astfel de pluralitate a modelelor creează sarcini pentru întreprinderi și persoane fizice care desfășoară activități transfrontaliere, CESE încurajează statele membre, respectând în același timp suveranitatea fiscală, să armonizeze cerințele de raportare fiscală și să îmbunătățească cooperarea între administrațiile fiscale.

([1]) „Acesta [Codul de conduită] funcționează pornind de la premisa că, deși concurența fiscală între țări nu este problematică în sine, trebuie să existe principii comune cu privire la măsura în care țările își pot utiliza regimurile fiscale și politicile de atragere a întreprinderilor și a profiturilor. Acest lucru este deosebit de important în cadrul unei piețe unice, în care libertățile prevăzute în Tratat sporesc mobilitatea profiturilor și a investițiilor” [COM(2020) 313 final, pagina 3].

([2]) A se vedea, de asemenea, deficitul de încasare a TVA: țările UE au pierdut 140 de miliarde EUR în venituri din TVA în 2018, cu o creștere potențială în 2020, datorată coronavirusului https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_20_1579

([3]) COM(2020) 312 final, pagina 5. Există și alte estimări, de exemplu ale Parlamentului European, care cifrează pierderile ca urmare a criminalității financiare, a evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale la 190 de miliarde EUR. Pe baza activității cuprinzătoare a OCDE din raportul privind erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor (*Base Erosion Profit Shifting – BEPS*), acțiunea 11, pierderile globale de venit înainte de adoptarea oricăreia dintre măsurile anti-BEPS se ridicau la aproximativ 100-240 de miliarde USD sau 0,35 % din PIB-ul mondial. Comisia Europeană a estimat că circa 50-70 de miliarde EUR puteau fi atribuite UE înainte ca directivele I și II împotriva evitării obligațiilor fiscale să fie convenite de statele membre.

([4]) Comisia a publicat 20 de propuneri legislative majore în cursul mandatului său anterior de cinci ani.

1.11. Cele 25 de acțiuni planificate de Comisie par rezonabile. Majoritatea sunt legate de TVA, ceea ce este normal având în vedere nivelul ridicat de pierderi de venituri în domeniul TVA. Cu toate acestea, ele sunt descrise foarte succint și este în continuare dificil, pentru moment, să se evalueze pe deplin impactul specific al acestor acțiuni asupra operabilității de zi cu zi a cetățenilor europeni și a întreprinderilor europene.

1.12. Introducerea unei înregistrări unice în scopuri de TVA este foarte binevenită. Este un pas important către crearea unei piețe unice aprofundate, reducând incertitudinea și costurile aferente operațiunilor transfrontaliere.

1.13. CESE salută propunerea Comisiei Europene de modernizare și de armonizare a cerințelor de raportare în materie de TVA prin utilizarea sporită a raportării și a facturării electronice la fiecare tranzacție („în timp real").

1.14. De asemenea, CESE salută efectuarea unei analize din care să reiasă dacă ar trebui percepută TVA pe serviciile financiare. Este necesară o evaluare aprofundată a impactului, inclusiv tratamentul TVA aplicat serviciilor financiare în țările din afara UE.

1.15. CESE sprijină inițiativa Comisiei pentru un „cadru de conformitate și cooperare la nivelul UE", bazat pe un grad mai mare de încredere și cooperare în rândul mai multor administrații fiscale pentru soluționarea problemelor transfrontaliere privind impozitul pe profit. Este important ca, în acest cadru, IMM-urile să beneficieze de același tratament ca în cazul întreprinderilor mai mari. Comitetul constată că sarcina de conformare este substanțial mai mare pentru IMM-uri decât pentru marile societăți multinaționale și îndeamnă Comisia să ia măsuri pentru a reduce sarcina asupra IMM-urilor.

1.16. CESE consideră că problema rambursării fiscale este crucială, îndeosebi în perioade de criză, cum se întâmplă și în prezent, care implică un risc ridicat în ceea ce privește lichiditatea redusă atât pentru persoane fizice, cât și pentru întreprinderi.

1.17. CESE îndeamnă Comisia să evalueze condițiile în care poate fi avansat un mecanism mai simplu și mai armonizat de reducere a creanțelor neperformante în materie de TVA. Acest mecanism ar trebui să garanteze că TVA pe care întreprinderile nu au putut să o colecteze de la clienții lor, dar pe care au achitat-o deja autorităților fiscale, poate fi recuperată rapid și in timp util de către întreprinderi de la acestea.

1.18. CESE consideră că este foarte important să existe norme fiscale și în materie de ocupare a forței de muncă clare și coerente la nivel internațional pentru platformele digitale. CESE sprijină efortul de creștere a transparenței platformelor digitale, pentru a preveni declarațiile de venit inconsecvente, care implică un risc ridicat de evaziune fiscală. Cerințele de raportare și formularele fiscale ar trebui să fie identice pentru toate statele membre.

1.19. CESE subliniază că auditurile comune, care sunt în principiu un instrument util și eficace, ar trebui efectuate respectând drepturile contribuabililor, inclusiv Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, mai ales în ceea ce privește drepturile la apărare și previzibilitatea atât a normelor procedurale, cât și a celor materiale care îi privesc, și colectarea probelor de către autoritățile de urmărire penală în domeniul fiscal în vederea unor eventuale sancțiuni.

1.20. Deși s-au înregistrat progrese în ceea ce privește conduita țărilor și a jurisdicțiilor care se aflau pe lista celor care nu cooperează în scopuri fiscale, masa monetară totală fraudată, nefiscalizată, sustrasă de la plata impozitelor și spălată rămâne atât de mare încât trebuie depuse eforturi sporite.

1.21. CESE acceptă opinia Comisiei potrivit căreia a sosit momentul ca lista să fie revizuită și să se găsească soluții pentru a o putea face mai eficace și mai echitabilă, având în vedere și noile provocări ale unei economii digitalizate globale. De asemenea, CESE susține criteriul Comisiei de a oferi anumitor jurisdicții cu risc scăzut și capacitate redusă posibilitatea de a-și îmbunătăți standardele de bună guvernanță fiscală și transparență într-o perioadă rezonabilă de timp în care sunt sau ar putea fi incluse pe listă.

1.22. CESE a propus ([5]) promovarea unui pact european pentru combaterea eficientă a fraudei și a evaziunii fiscale, a evitării obligațiilor fiscale și a spălării banilor. CESE a solicitat Comisiei Europene să promoveze o inițiativă politică care să implice guvernele naționale și celelalte instituții europene în realizarea acestui obiectiv, promovând consensul necesar în acest scop și implicând societatea civilă. Cooperarea dintre statele membre ar trebui să constituie pilonul principal al pactului.

1.23. CESE subliniază faptul că cooperarea între organizațiile societății civile în general și guverne ar putea contribui la creșterea gradului de conștientizare cu privire la taxele de mediu și la dezvoltare, prin crearea unor societăți mai echitabile și mai sustenabile în țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare.

1.24. CESE încurajează Comisia să continue evaluarea eficacității directivelor anterioare privind cooperarea administrativă.

2. **Contextul și propunerile Comisiei**

2.1. *Context*

2.1.1. Realizarea unei impozitări corecte și eficiente este unul dintre principalele obiective ale Comisiei ([6]) în cursul actualei legislaturi. Un astfel de obiectiv va avea conotații și mai strategice în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. Conform tratatului, normele fiscale sunt responsabilitatea statelor membre. Statele membre pot conveni totuși să adopte directive și regulamente pentru a îmbunătăți funcționarea pieței interne. O uniune monetară eficace necesită o politică fiscală coerentă și consecvență între normele fiscale ale membrilor săi.

2.1.2. Epidemia de COVID-19 a perturbat toate economiile pieței interne. Mai mult, UE se confruntă cu criza provocată de COVID-19 în vremuri de transformare, caracterizate de provocări legate de mediu, de inovare digitală continuă și de inegalități tot mai mari în rândul cetățenilor. Prin urmare, statelor membre și instituțiilor europene li se cere să prezinte un răspuns fără precedent, folosind toate resursele și instrumentele disponibile.

2.1.3. Propunerile Comisiei ([7]) vizează atât elaborarea unui răspuns adecvat la criza provocată de pandemia de COVID-19, cât și gestionarea tranziției către un scenariu mai ecologic și mai digital, în concordanță cu principiile unei economii sociale de piață, consacrate în tratate.

2.1.4. În această privință, asigurarea unei fiscalități echitabile și eficiente joacă un rol foarte important. Un răspuns eficace la provocările majore declanșate de criză depinde în mare măsură de posibilitatea întreprinderilor de a continua comerțul intern și transfrontalier, de crearea unor condiții de concurență echitabile, susținute de un regim fiscal simplificat și eficient, precum și de statele membre, care trebuie să asigure veniturile fiscale necesare finanțării redresării printr-o impozitare echitabilă a cetățenilor și a întreprinderilor. Lupta împotriva fraudei fiscale, a evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale, precum și sprijinirea întreprinderilor europene în simplificarea și armonizarea administrării fiscale de zi cu zi sunt cruciale pentru a face față în mod eficace provocărilor actuale ([8]).

2.1.5. De asemenea, fiscalitatea este un instrument de politică menit să contribuie la atingerea neutralității climatice până în 2050 ([9]), precum și a altor obiective de mediu din cadrul Pactului verde european ([10]). De aceea, o importanță capitală o reprezintă aducerea de venituri fiscale adecvate la bugetele publice pentru a sprijini tranziția verde. În același timp, politicile economice trebuie să recunoască evoluțiile demografice nefavorabile, caracterizate de îmbătrânirea populației.

([5]) A se vedea Avizul CESE privind combaterea evaziunii fiscale, a evitării obligațiilor fiscale, a spălării banilor și a paradisurilor fiscale (JO C 429, 11.12.2020, p. 6).

([6]) Orientări politice pentru viitoarea Comisie Europeană 2019-2024.

([7]) A se vedea COM(2020) 312 final, COM(2020) 313 final, COM(2020) 314 final.

([8]) A se vedea Avizul CESE privind combaterea evaziunii fiscale, a evitării obligațiilor fiscale, a spălării banilor și a paradisurilor fiscale (JO C 429, 11.12.2020, p. 6).

([9]) A se vedea COM(2020) 312 final. A se vedea, de asemenea, Avizul CESE pe tema „Mecanisme fiscale de reducere a emisiilor de CO_2" (JO C 364, 28.10.2020, p. 21).

([10]) A se vedea COM(2019) 640 final.

2.1.6. Propunerea Comisiei de stabilire a unui plan de acțiune pentru o impozitare mai eficientă și mai echitabilă este împărțită în trei părți diferite. În primul rând, o comunicare care stabilește măsuri menite să reducă obstacolele în materie de fiscalitate pentru întreprinderile de pe piața unică. Concret, Comisia urmărește simplificarea fiscală ca instrument de îmbunătățire a mediului de afaceri. În al doilea rând, o propunere legislativă de revizuire a directivei privind cooperarea administrativă printr-un schimb automat de informații între autoritățile fiscale, capabil să permită o impozitare adecvată a veniturilor generate de vânzători pe platformele digitale. În al treilea rând, Comisia a publicat o comunicare privind buna guvernanță fiscală în UE și în afara acesteia, pentru a îmbunătăți buna guvernanță fiscală, atât în jurisdicțiile interne, cât și în cele externe.

2.1.7. Comisia constată că planul de acțiune face parte dintr-un program fiscal mai larg și mai ambițios pentru UE, care, în viitorul apropiat, va include inițiative privind: (i) taxele de mediu; (ii) o reformă a sistemului de impozitare a întreprinderilor care vizează realinierea drepturilor de impozitare la crearea de valoare și stabilirea unui nivel minim de impozitare efectivă a profiturilor întreprinderilor; (iii) o recomandare ca statele membre să condiționeze acordarea de sprijin financiar întreprinderilor din UE de absența legăturilor între aceste întreprinderi și țările și teritoriile ([11]) care figurează pe lista Uniunii Europene a țărilor și teritoriilor necooperante; și (iv) stabilirea modului în care propunerile din domeniul fiscal urmează să fie adoptate în conformitate cu procedura legislativă ordinară prevăzută la articolul 116 din TFUE.

2.1.8. În numeroase avize, CESE și-a exprimat opiniile cu privire la măsurile necesare pentru a consolida eficiența pieței unice, sporind resursele proprii ale UE și declanșând o dezbatere privind votul cu majoritate calificată în materie fiscală. CESE solicită acum o acțiune cât mai urgentă posibil cu privire la propunerile Comisiei privind pachetul pentru o fiscalitate echitabilă și simplificată.

2.2. *Planul de acțiune pentru o fiscalitate echitabilă și simplificată*

2.2.1. În comunicarea sa privind simplificarea fiscală, Comisia prezintă o nouă abordare, combinând acțiuni împotriva fraudei fiscale și evaziunii fiscale cu măsuri care vizează simplificarea vieții contribuabililor. Planul cuprinde 25 de acțiuni, a căror implementare este programată să aibă loc progresiv în următorii ani, până în 2024 ([12]).

2.2.2. Au fost planificate acțiuni specifice cu privire la taxele de înregistrare (identificare și înregistrare în scopuri de TVA). O înregistrare eficace și eficientă este considerată crucială în asigurarea faptului că toți contribuabilii își plătesc impozitele în mod corect. În consecință, Comisia promovează mai multe acțiuni pentru a menține funcționarea eficientă și actualizarea constantă a bazelor de date cu datele contribuabililor. Simplificarea înregistrării este, de asemenea, considerată importantă, mai ales atunci când contribuabilii se deplasează între statele membre.

2.2.3. Un alt set de acțiuni specifice este planificat în ceea ce privește obligațiile de raportare. Raportarea din partea contribuabililor ar trebui să fie cât mai eficientă posibil și bazată pe o colaborare reciprocă cu autoritățile fiscale. Declarațiile de impunere ar trebui să fie simple, iar datele solicitate să fie reduse la minimum și prelucrate prin proceduri simplificate, efectuate printr-un serviciu digital de tip „ghișeu unic”. Multe state membre au simplificat unele reguli privind plățile legate de TVA ca reacție la pandemia de COVID-19.

2.2.4. Sunt așteptate acțiuni suplimentare care să faciliteze plata taxelor, în special prin punerea la dispoziția contribuabililor a unor metode de plată electronice, de exemplu, aplicații pentru smartphone-uri ([13]). Valoarea impozitului datorat ar trebui să fie corectă de la bun început, pentru a evita proceduri de restituire împovărătoare. Atunci când se preconizează restituiri, administrațiile fiscale ar trebui să le gestioneze rapid, pentru a preveni problemele legate de fluxurile de numerar ale contribuabililor.

2.2.5. Asigurarea securității juridice pentru contribuabili este un obiectiv principal al planului de acțiune al Comisiei, alături de gestionarea eficientă a litigiilor atunci când ele apar. Litigiile ar trebui prevenite și, atunci când apar, ar trebui soluționate rapid între statele membre în cadrul sistemelor lor juridice și al normelor de drept ale Uniunii Europene.

([11]) Această dispoziție se referă la jurisdicțiile care figurează în anexa I la concluziile relevante ale Consiliului. Lista este actualizată periodic: https://ec.europa.eu/taxation_customs/tax-common-eu-list_en

([12]) Aceste acțiuni sunt enumerate în COM(2020) 312 final.

([13]) Comisia Europeană (2018). Studiu privind costurile de conformitate fiscală pentru IMM-uri.

2.2.6. Comisia consideră că este important să existe posibilitatea de a corecta sau de a clarifica orice neînțelegere, cu scopul de a se evita escaladarea litigiului. Prin urmare, prevenirea litigiilor este încurajată în paralel cu rezolvarea rapidă a cazurilor nesoluționate, pentru a economisi timp și bani atât pentru contribuabili, cât și pentru autoritățile fiscale. Unele părți interesate și-au exprimat deja preferința pentru măsuri suplimentare la nivelul UE în scopul prevenirii și soluționării litigiilor ([14]).

2.3. *Cooperarea administrativă între autoritățile fiscale*

2.3.1. În ultimii ani, UE și-a concentrat eforturile pe combaterea fraudei fiscale, a evaziunii fiscale și a planificării fiscale agresive, precum și pe creșterea transparenței, printr-o cooperare adecvată între autoritățile fiscale. Chiar dacă s-au făcut îmbunătățiri majore în ceea ce privește schimbul de informații, propunerea Comisiei subliniază necesitatea îmbunătățirii în continuare a dispozițiilor existente.

2.3.2. În special, Comisia își propune o abordare mai bună a provocărilor create de digitalizarea economiei, acordând o atenție deosebită platformelor digitale, care îngreunează foarte mult trasabilitatea și depistarea de către autoritățile fiscale a faptelor generatoare ([15]). Problema este adâncită atunci când operațiunile în cauză sunt efectuate prin intermediul unor platforme digitale stabilite în alt stat membru sau într-o jurisdicție din afara UE ([16]).

2.3.3. Se pare că există un consens în rândul reprezentanților operatorilor platformelor digitale cu privire la beneficiile unui cadru juridic standardizat al UE pentru colectarea de informații de pe platforme și la eventualele avantaje ale unei soluții de tip ghișeu unic în materie de TVA.

2.3.4. În ceea ce privește chestiunea schimbului de informații la cerere, propunerea Comisiei se concentrează pe conceptul de relevanță previzibilă. Articolul 5a prevede o definiție a standardului relevanței previzibile care se aplică în cazul unei cereri de informații, stabilind standardul și cerințele procedurale pe care trebuie să le respecte autoritatea implicată. Cererea de informații poate viza unul sau mai mulți contribuabili, atât timp cât aceștia sunt identificați în mod individual. Standardul relevanței previzibile nu ar trebui să se aplice în cazul în care cererea de informații este transmisă ca o acțiune în consecința deciziei fiscale cu aplicare transfrontalieră comunicate sau a unui acord prealabil privind prețul de transfer.

2.3.5. Înainte de a solicita informații, autoritatea fiscală are obligația de a epuiza toate sursele uzuale de informații și toate mijloacele disponibile pe care le-ar fi putut utiliza pentru a obține informațiile solicitate. Cu toate acestea, obligația nu se aplică dacă autoritatea solicitantă se confruntă cu dificultăți disproporționate în acțiunea sa de căutare a informațiilor și riscă să pună în pericol atingerea scopului urmărit. În cazul în care autoritatea solicitantă nu a respectat această obligație, autoritatea solicitată poate refuza să furnizeze informațiile.

2.3.6. Secțiunea IIa stabilește un cadru juridic pentru efectuarea auditurilor comune. Astfel, un audit comun este definit ca o anchetă administrativă desfășurată în comun de autoritățile competente din două sau mai multe state membre. Autoritățile competente din statele membre implicate procedează într-o manieră coordonată, în conformitate cu sistemele lor juridice, la examinarea unui caz legat de unul sau mai mulți contribuabili care prezintă interes comun sau complementar pentru aceste autorități.

2.4. *Buna guvernanță fiscală în UE și în afara UE*

2.4.1. Comunicarea Comisiei Europene privind o bună guvernanță fiscală pornește de la faptul că echitatea fiscală este primordială pentru modelul social și economic al UE și că o bună guvernanță fiscală este baza impozitării echitabile și a unor venituri sustenabile pentru susținerea acestui model ([17]). Comunicarea conține propuneri privind: (i) reformarea Codului de conduită în domeniul impozitării întreprinderilor; (ii) revizuirea listei țărilor și teritoriilor necooperante; și (iii) promovarea bunei guvernanțe fiscale la nivel internațional.

([14]) Răspunsurile la consultarea publică pe tema evaluării Directivei privind cooperarea administrativă în domeniul impozitării, rezumate în anexa 2 la documentul cu titlul: „Document de lucru al serviciilor Comisiei – Evaluarea Directivei 2011/16/UE a Consiliului privind cooperarea administrativă în domeniul impozitării și de abrogare a Directivei 77/799/CEE” [SWD(2019) 328 final].

([15]) Au fost formulate cereri de înregistrare obligatorie în fiecare stat membru. Aceasta ar crește sarcina administrativă și ar îngreuna extinderea IMM-urilor în țări și zone noi.

([16]) Propunere de directivă a Consiliului privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal [COM(2020) 314 final].

([17]) Comunicare referitoare la buna guvernanță fiscală, atât în UE, cât și în afara acesteia [COM(2020) 313 final].

2.4.2. De la crearea sa în 1997, Codul de conduită în domeniul impozitării întreprinderilor (denumit în continuare „codul") ([18]) a fost principalul instrument al UE de prevenire a concurenței fiscale dăunătoare, stabilind principii pentru o concurență fiscală echitabilă și fiind utilizat pentru a stabili dacă un regim fiscal este dăunător sau nu ([19]).

2.4.3. În pofida realizărilor sale, codul trebuie modernizat. Natura și forma concurenței fiscale s-au schimbat substanțial în ultimii ani, ca urmare a globalizării, a digitalizării, a rolului tot mai important al multinaționalelor în economia mondială și a schemelor de stimulente complexe introduse de unele state membre.

2.4.4. Mai precis, Comisia își propune să extindă domeniul de aplicare al codului, pentru a include toate măsurile care prezintă un risc de concurență fiscală neloială. În plus, codul ar trebui, de asemenea, să fie actualizat pentru a asigura analizarea corespunzătoare a cât mai multor cazuri în care se aplică un nivel foarte scăzut al impozitării – atât în interiorul, cât și în afara UE.

2.4.5. Printre criteriile utilizate pentru evaluarea țărilor terțe în cadrul procesului de listare al UE a jurisdicțiilor fiscale necooperante se numără și principiile prevăzute în cod. Comisia intenționează să revizuiască zona geografică acoperită de lista UE, actualizând tabloul de bord inițial utilizat pentru selectarea celor mai relevante jurisdicții care urmează să fie examinate.

2.4.6. Reflecțiile privind zona geografică acoperită de lista UE vor lua în considerare și criteriile pe care trebuie să le respecte jurisdicțiile selectate. Eliminarea oricărei jurisdicții care se află în prezent în domeniul de aplicare al listei UE ar avea un impact asupra condițiilor de concurență echitabile și ar submina activitatea pozitivă a celor mai multe dintre aceste jurisdicții. Cu toate acestea, ar trebui să se analizeze dacă criteriile de includere pe lista UE ar putea fi aplicate într-un mod mai bine direcționat pentru anumite jurisdicții.

2.4.7. În dialogul său cu țările terțe – și în concordanță cu abordarea adoptată în cadrul UE – Comisia va pune, de asemenea, accentul pe obiectivele de mediu, precum și pe principiul „poluatorul plătește", care impune stabilirea unui preț pentru externalitățile de mediu negative. Conform comunicării Comisiei, taxele de mediu au un potențial insuficient explorat de a contribui la o dezvoltare globală durabilă și la societăți mai echitabile în țările în curs de dezvoltare. Cooperarea între organizațiile societății civile în general ar putea contribui la creșterea gradului de conștientizare în acest domeniu.

2.4.8. Pe baza aplicării actuale a unei legături obligatorii din punct de vedere juridic între standardele de bună guvernanță și utilizarea fondurilor UE, Comisia consideră că aceste fonduri ar putea fi utilizate într-un mod mai eficient, pentru a consolida principiile bunei guvernanțe fiscale ([20]). În acest sens, Comisia îndeamnă statele membre, de asemenea, să transpună cerințele UE în politicile lor naționale de finanțare și în normele de conformitate aplicate de băncile lor de promovare economică și de agențiile lor de dezvoltare.

([18]) Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, din 1 decembrie 1997, privind un cod de conduită pentru impozitarea întreprinderilor (JO C 2, 6.1.1998, p. 2).

([19]) Punctul de vedere al Comisiei privind concurența fiscală dăunătoare în raport cu concurența fiscală loială a fost exprimat, de-a lungul timpului, în moduri diferite. Cu ocazia prezentării proiectului de directivă privind baza fiscală consolidată comună a societăților, Comisia a subliniat că concurența fiscală loială bazată pe cote oferă mai multă transparență și trebuie încurajată [COM(2011) 121 final, p. 4]. În Comunicarea privind buna guvernanță fiscală, prezentată în 2020, concurența fiscală nu este considerată ca fiind problematică în sine, dar se consideră că sunt necesare principii comune privind modul în care statele membre își utilizează regimurile fiscale [COM(2020) 313 final, p. 3]. Este rezonabil să se conchidă că există o concurență fiscală bună și una dăunătoare și neloială. Statele membre decid asupra regimurilor fiscale, dar trebuie să facă acest lucru într-un mod deschis și transparent, respectând tratatul și abținându-se de la norme dăunătoare și discriminatorii. UE și statele membre trebuie să asigure o piață unică funcțională, cu un grad suficient de convergență, inclusiv în domeniul fiscal.

([20]) Există mai multe instrumente de finanțare care împiedică finanțarea proiectelor care contribuie la evaziunea fiscală. A se vedea Regulamentul financiar, Fondul european pentru dezvoltare durabilă (FEDD), Fondul european pentru investiții strategice (FEIS) și mandatul de acordare a împrumuturilor externe (ELM). A se vedea Comunicarea Comisiei privind noile cerințe împotriva evitării obligațiilor fiscale în legislația UE care reglementează în special operațiunile de finanțare și de investiții [C(2018) 1756, din 21 martie 2018].

2.4.9. De asemenea, Comisia a prezentat o recomandare prin care recomandă statelor membre să condiționeze sprijinul lor financiar de absența unor legături între întreprinderile beneficiare și jurisdicțiile plasate pe lista jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale. Cu toate acestea, Comisia adaugă că ar trebui să fie posibilă o exceptare pentru acele întreprinderi care au o prezență economică substanțială (susținută de personal, echipamente, active și sedii) în jurisdicțiile incluse pe listă. Eforturile statelor membre în acest domeniu trebuie puse în aplicare într-un mod compatibil cu necesitatea de a asigura echitatea fiscală la nivel internațional.

3. **Observații generale și observații specifice**

3.1. *Planul de acțiune pentru o fiscalitate echitabilă și simplificată*

3.1.1. CESE sprijină propunerile legislative ale Comisiei și laudă coordonarea acestora cu discuțiile purtate pe plan mondial la nivelul OCDE/Cadrului cuprinzător, pentru a se ajunge la un consens global ([21]). Atrage atenția în mod deosebit asupra urgenței de a se ajunge la un acord cu privire la stabilirea unor reguli uniforme privind modul de alocare a profiturilor impozabile între țări la nivelul OCDE/Cadrului cuprinzător, ca o consecință a digitalizării actuale rapide a economiilor, și asupra necesității de a combate în mod eficient evaziunea fiscală.

3.1.2. CESE apreciază, de asemenea, abordarea în materie de reglementare adoptată de Comisie pentru a-și elabora propunerile și pe parcursul procesului de elaborare a dispozițiilor legislative supuse examinării. Obiectivul este de a îmbunătăți eficacitatea generală a sistemelor fiscale, astfel încât acestea să fie sisteme echitabile care să asigure veniturile necesare pentru realizarea politicilor publice, oferind în același timp oportunități de creștere și de creare de locuri de muncă.

3.1.3. CESE împărtășește opinia Comisiei conform căreia frauda și evaziunea fiscală rămân o amenințare pentru finanțele publice, în special în vremuri de criză, după cum o demonstrează în mod clar cele mai recente estimări amintite de propuneri. Conform Comisiei, pierderile de venituri în UE din cauza actelor de evaziune fiscală la nivel internațional comise de persoane fizice – care se referă la impozitul pe venitul persoanelor fizice, impozitul pe veniturile din capital și impozitele pe avere și pe succesiune – au fost estimate, într-adevăr, la 46 de miliarde EUR în 2016. La rândul său, deficitul de încasare a TVA a fost estimat la 140 de miliarde EUR, din care circa 50 de miliarde EUR reprezintă fraude transfrontaliere ([22]). Fiecare stat membru trebuie să ia măsuri semnificative pentru a aborda deficitul de încasare a TVA la nivel național.

3.1.4. CESE salută reducerea deficitului estimat cauzat de evitarea obligațiilor fiscale de către întreprinderi la aproximativ 35 de miliarde EUR pe an față de estimările anterioare ale Comisiei, de 50-70 de miliarde EUR, și de corelația, analizată de Comisie, între o astfel de îmbunătățire și eforturile legislative în materie de evaziune fiscală depuse de Comisia anterioară (peste 20 de directive în domeniul fiscalității în cinci ani) ([23]).

3.1.5. Pentru a sprijini pe deplin persoanele fizice și întreprinderile în vremuri de dificultăți generate de criza provocată de pandemia de COVID-19, CESE îndeamnă Comisia să lucreze în continuare la reducerea costurilor de conformitate legate de obligațiile fiscale. Costurile estimate de îndeplinire a obligațiilor fiscale pentru societățile mari se ridică la aproximativ 2 % din impozitele plătite, în timp ce, pentru IMM-uri, se estimează că ele ating aproximativ 30 % din impozitele plătite.

3.1.6. Dată fiind complexitatea generată în prezent de 27 de sisteme fiscale diferite și având în vedere modul în care o astfel de pluralitate de modele creează dificultăți pentru întreprinderi și persoane fizice care desfășoară activități transfrontaliere, CESE încurajează statele membre să armonizeze cerințele de raportare fiscală și să îmbunătățească cooperarea între administrațiile fiscale. Activitatea reînnoită și extinsă a grupului de lucru pentru codul de conduită trebuie să elimine măsurile fiscale dăunătoare pentru a crea condiții de concurență echitabile și să contribuie, împreună cu reformele legislative, la promovarea unor niveluri suficiente de convergență fiscală pentru a evita concurența fiscală neloială.

([21]) A se vedea avizele CESE privind combaterea evaziunii fiscale, a evitării obligațiilor fiscale, a spălării banilor și a paradisurilor fiscale (JO C 429, 11.12.2020, p. 6), impozitarea în economia digitală (JO C 353, 18.10.2019, p. 17), și impozitarea societăților multinaționale în economia digitală (JO C 367, 10.10.2018, p. 73).

([22]) A se vedea, de asemenea, „Deficitul de încasare a TVA: Țările UE au pierdut 140 de miliarde EUR în venituri din TVA în 2018, cu o creștere potențială în 2020 datorată coronavirusului” https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_20_1579

([23]) Există și alte estimări, de exemplu ale Parlamentului European, care cifrează pierderile ca urmare a criminalității financiare, a evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale la 190 de miliarde EUR. Pe baza activității cuprinzătoare a OCDE din raportul privind erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor (*Base Erosion Profit Shifting – BEPS*), acțiunea 11, pierderile globale de venit înainte de adoptarea oricăreia dintre măsurile anti-BEPS se ridicau la aproximativ 100-240 de miliarde USD sau 0,35 % din PIB-ul mondial. Comisia Europeană a estimat că circa 50-70 de miliarde EUR puteau fi atribuite UE înainte ca directivele I și II împotriva evitării obligațiilor fiscale să fie convenite de statele membre.

3.1.7. Cele 25 de acțiuni planificate de Comisie par rezonabile. CESE le sprijină, în linii mari. Majoritatea sunt legate de TVA, ceea ce este normal având în vedere nivelul ridicat de pierderi de venituri în domeniul TVA. Cu toate acestea, acțiunile sunt descrise foarte succint și este în continuare dificil, pentru moment, să se evalueze pe deplin impactul specific al acestor acțiuni asupra operabilității de zi cu zi a cetățenilor europeni și a întreprinderilor europene. Statele membre trebuie să acționeze decisiv pentru a asigura respectarea normelor lor naționale și pentru a reduce problemele naționale în materie de TVA și, în același timp, să coopereze mai strâns la nivel transfrontalier.

3.1.8. Adoptarea unei înregistrări unice în scopuri de TVA, prin extinderea pe mai departe a ghișeului unic, la fel ca în cazul pachetului privind comerțul electronic, este foarte binevenită. Chiar dacă nu se oferă mai multe detalii cu privire la sectoarele care vor fi vizate, o extindere a ghișeului unic la articolele 36-39 din Directiva 2006/112/CE a Consiliului ([24]) (Directiva TVA), care acoperă livrările de bunuri B2C, poate fi considerată un foarte important pas înainte. De exemplu, extinderea ghișeului unic la livrările transfrontaliere de gaze, electricitate, agent termic sau de climatizare (articolul 39 din Directiva privind TVA) ar putea contribui, de asemenea, la aprofundarea pieței energetice a UE și la sprijinirea tranziției energetice.

3.1.9. CESE salută propunerea Comisiei Europene de modernizare și de armonizare a cerințelor de raportare în materie de TVA prin utilizarea raportării și a facturării electronice la fiecare tranzacție („în timp real"). Raportarea bazată pe tranzacții permite administrațiilor fiscale să aibă o imagine de ansamblu completă a diferitelor lanțuri de aprovizionare în timp real, conducând la audituri mai bine direcționate și la detectarea mult mai timpurie a fraudei și a comercianților potențial riscanți. Cu toate acestea, cerințele de raportare trebuie să fie ușor de respectat și să nu implice costuri administrative ridicate sau cheltuieli de investiții costisitoare, în special pentru IMM-uri ([25]). În mod similar, o utilizare mai pronunțată și un standard armonizat referitor la facturarea electronică ar putea reduce costurile de stocare și de conformare pentru întreprinderi și ar îmbunătăți lupta împotriva fraudei în materie de TVA.

3.1.10. De asemenea, CESE salută efectuarea unei analize din care să reiasă dacă ar trebui percepută TVA pe serviciile financiare. Multe întreprinderi se confruntă cu costuri suplimentare, în timp ce unele firme sau instituții financiare nu sunt obligate la plata TVA. În plus, entitățile scutite nu pot solicita deduceri pentru TVA de intrare, în timp ce valoarea adăugată creată nu este impozitată prin TVA. Aceasta este o chestiune complexă, iar CESE așteaptă efectuarea unor evaluări de impact cuprinzătoare. CESE constată că o creștere a veniturilor din TVA ar avea implicații pozitive și pentru bugetul UE.

3.1.11. CESE observă că statele membre au opțiunea de a utiliza un sistem de taxare inversă pentru a combate frauda în materie de TVA. O astfel de opțiune a fost utilizată pentru a combate frauda de tip carusel în materie de TVA. CESE solicită o evaluare de către Comisie a celei mai eficiente metode și care prezintă cele mai reduse sarcini administrative pentru combaterea fraudei de tip carusel.

3.1.12. Administrațiile fiscale se bazează pe contribuabili pentru a le furniza informații corecte, iar unele state membre au instituit sisteme de „conformitate și cooperare" pentru a consolida acest parteneriat. Din păcate, aceste sisteme funcționează în prezent doar la nivel național. În acest context, CESE sprijină inițiativa Comisiei pentru un „cadru de conformitate și cooperare la nivelul UE", bazat pe un grad mai mare de încredere și cooperare între mai multe administrații fiscale pentru soluționarea problemelor transfrontaliere privind impozitul pe profit. Este important ca, în acest cadru, IMM-urile să beneficieze de același tratament ca în cazul întreprinderilor mai mari.

3.1.13. Cu toate acestea, încă nu este clar modul în care va funcționa în practică acest cadru de conformitate și cooperare la nivelul UE, iar CESE este pregătit să evalueze astfel de evoluții și să ofere contribuția sa constructivă în timpul procesului de elaborare și de punere în aplicare.

3.1.14. La prima evaluare, dialogul preventiv pentru soluționarea disputelor fiscale transfrontaliere planificat de Comisie pare o evoluție utilă și pozitivă, în condițiile în care aceasta a fost și o cerință exprimată de mult timp de comunitatea de afaceri. O abordare armonizată a mai multor state membre ar fi binevenită, chiar dacă rămâne de evaluat modul în care o astfel de abordare poate fi implementată în mod concret, pornind de la situația actuală, caracterizată de o reglementare eterogenă ([26]).

([24]) Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, 11.12.2006, p. 1).

([25]) Există numeroase exemple pozitive privind modul în care țările și-au redus deficitul de încasare a TVA. Reforma din Estonia din 2014 a fost menționată ca un astfel de exemplu.

([26]) A se vedea Avizul CESE privind mecanismele de soluționare a litigiilor legate de dubla impunere (JO C 173, 31.5.2017, p. 29).

3.1.15. Problema rambursării fiscale este întotdeauna crucială, îndeosebi în vremuri de criză, cum se întâmplă și în prezent, care implică un risc ridicat în ceea ce privește lichiditatea redusă atât în cazul persoanelor fizice, cât și al întreprinderilor. Pe durata pandemiei de COVID-19, mai multe țări au crescut viteza cu care sunt plătite rambursările de TVA și rambursările în general pentru a se asigura că întreprinderile au suficiente lichidități pentru a face față unei situații economice disruptive și fără precedent.

3.1.16. Având în vedere că unele întreprinderi întâmpină deja probleme legate de lichiditate, facturile ar putea fi plătite cu întârziere sau chiar deloc în cele din urmă, cu consecința că întreprinderile care au perceput TVA în facturile lor trebuie să depună suma la autoritățile fiscale în perioada relevantă de returnare a TVA fără să fi încasat TVA-ul respectiv (așa-numitele „creanțe neperformante”). În acest context, CESE îndeamnă Comisia Europeană, de asemenea, să evalueze condițiile în care poate fi avansat un mecanism mai simplu și mai armonizat de reducere a creanțelor neperformante în materie de TVA. Acest mecanism ar trebui să garanteze că TVA pe care întreprinderile nu au putut să o colecteze de la clienții lor, dar pe care au achitat-o deja autorităților fiscale, poate fi recuperată rapid și in timp util de către întreprinderi de la acestea.

3.1.17. CESE îndeamnă administrațiile fiscale naționale să continue acest proces de gestionare rapidă a rambursărilor, atât în ceea ce privește taxele directe, cât și cele indirecte, sugerând o abordare administrativă armonizată în toată Europa și apreciind că un sistem comun de reținere a impozitelor pentru investițiile de portofoliu transfrontaliere ar fi un prim pas înainte.

3.1.18. Frauda fiscală, evaziunea fiscală și infracțiunile conexe sunt anchetate de instanțele naționale ale statelor membre în temeiul unei game largi de legi penale. Totuși, aceste infracțiuni fiscale au, în multe cazuri, o dimensiune transnațională. Comitetul consideră că este important să se țină seama de acest aspect și de structura sancțiunilor, mai ales în cazul auditurilor comune între statele membre. Ar trebui efectuată o evaluare a implicațiilor diferitelor sancțiuni în rândul statelor membre.

3.1.19. CESE salută inițiativa Comisiei cu privire la o recomandare privind drepturile contribuabililor pe piața unică. Oferind statelor membre o imagine de ansamblu a celor mai bune practici în domeniul fiscal în ceea ce privește simplificarea și digitalizarea, se poate contribui la fluidizarea relației dintre contribuabili și autoritățile fiscale din întreaga UE, pentru a crește gradul de conștientizare a aspectelor fiscale în rândul cetățenilor și pentru a îmbunătăți colectarea veniturilor. CESE consideră că acesta este un bun exemplu de inițiativă în domeniul legislației fără caracter obligatoriu (*soft law*).

3.2. *Cooperarea administrativă între autoritățile fiscale*

3.2.1. CESE sprijină decizia Comisiei de a realiza o intervenție legislativă menită să consolideze cooperarea în rândul autorităților fiscale și să sporească armonizarea normelor procedurale pe piața internă.

3.2.2. Propunerea este, într-adevăr, în deplină concordanță cu principiul subsidiarității, prevăzut la articolul 5 din TFUE, având în vedere că presupune o intervenție a legiuitorului european pentru a aborda aspecte care nu pot fi reglementate în mod adecvat de către statele membre.

3.2.3. CESE sprijină intenția de a consolida competențele Eurofisc, astfel încât să devină un centru de referință pentru combaterea infracțiunilor fiscale transfrontaliere.

3.2.4. Aplicarea dispozițiilor existente ale directivei a dovedit, într-adevăr, că există discrepanțe semnificative între statele membre, întrucât unele state membre sunt dispuse să coopereze pe deplin și să facă schimb de informații, în timp ce altele aplică o abordare restrictivă sau chiar resping schimburile de informații.

3.2.5. CESE sprijină, de asemenea, efortul de creștere a transparenței platformelor digitale, pentru a preveni declarațiile de venit inconsecvente, care implică un risc ridicat de evaziune fiscală. Deși unele state membre au impus o obligație de raportare în sistemele lor juridice, experiența arată că dispozițiile naționale de combatere a evaziunii fiscale nu au întotdeauna eficacitate deplină, mai ales atunci când vizează activități transfrontaliere. Prin urmare, securitatea și claritatea juridică pot fi asigurate printr-un set unic de cerințe de raportare și reforme fiscale aplicabile în toate statele membre.

3.2.6. CESE salută, de asemenea, proporționalitatea propunerii Comisiei în ceea ce privește cooperarea procedurală între autoritățile fiscale naționale, întrucât modificările propuse nu par să depășească sfera măsurilor necesare pentru atingerea obiectivului unui schimb mai eficace de informații și a unei cooperări administrative mai bune.

3.2.7. Sistemul de sancțiuni pentru operatorii de platforme care nu își respectă obligațiile de declarare, astfel cum este indicat la articolul 25a din propunerea de directivă DAC 7, chiar dacă este o competență națională, trebuie aplicat într-un mod cât mai omogen în toate statele, pentru a i se asigura eficacitatea.

3.2.8. Având în vedere faptul că denaturările identificate în legătură cu operatorii de platforme în ceea ce privește funcționarea pieței interne trec dincolo de granițele unui singur stat membru, normele comune ale UE reprezintă cerințele minime necesare pentru abordarea problemelor într-un mod eficace. În această ordine de idei, CESE încurajează Comisia să își dezvolte în continuare rolul și colaborarea în cadrul OCDE în ceea ce privește digitalizarea economiilor, pentru a realiza o abordare internațională comună între autoritățile fiscale în scopul abordării problemelor globale.

3.2.9. Articolul 12a alineatul (6) stabilește că auditul comun se desfășoară în conformitate cu acordurile procedurale aplicabile în statul membru unde au loc acțiunile auditului. Probele colectate în cadrul auditului comun sunt recunoscute reciproc de toate autoritățile competente din statele membre participante.

3.2.10. CESE subliniază că auditurile comune sunt în principiu un instrument util și eficient, ar trebui efectuate respectând drepturile fundamentale ale contribuabililor, Carta fundamentale drepturilor fundamentale a Uniunii Europene ([27]), în ceea ce privește drepturile la apărare și previzibilitatea atât a normelor procedurale, cât și a celor materiale care îi privesc și colectarea probelor de către autoritățile de urmărire penală în domeniul fiscal în vederea unor eventuale sancțiuni.

3.2.11. Mai precis, setul de date care trebuie schimbate și transmise de administrațiile fiscale ar trebui definit în așa fel încât să capteze doar datele minime necesare pentru depistarea cazurilor neconforme, de subraportare sau de neraportare, în conformitate cu obligațiile prevăzute de RGPD ([28]), care ar trebui interpretate și aplicate în mod riguros. Orice eventual impact negativ asupra datelor cu caracter personal ar trebui să fie redus la minimum prin măsuri IT și procedurale adecvate, mai ales în ceea ce privește colectarea, elaborarea și stocarea ulterioară a acestora.

3.2.12. CESE subliniază că, în conformitate cu normele RGPD, utilizarea cererilor referitoare la grupuri trebuie să fie bine justificate și să fie soluționate cu atenție, astfel încât să nu se încalce drepturile persoanelor fizice și juridice și să nu presupună anchete nelegale pentru găsirea probelor.

3.2.13. CESE încurajează Comisia să continue evaluarea eficacității directivelor anterioare privind cooperarea administrativă ([29]).

3.3. *Buna guvernanță fiscală în UE și în afara UE*

3.3.1. CESE este de acord cu abordarea Comisiei potrivit căreia o bună guvernanță fiscală, care reprezintă baza impozitării echitabile, necesită transparență fiscală prin schimbul de informații între autoritățile fiscale, evitarea concurenței fiscale neloiale, absența unor măsuri fiscale dăunătoare și punerea în aplicare a normelor convenite la nivel internațional. De asemenea, este de acord cu Parlamentul European că UE ar trebui să ia măsuri decisive pentru a combate concurența fiscală dăunătoare și planificarea fiscală agresivă, îndeosebi în paradisurile fiscale.

3.3.2. CESE sprijină inițiativa Comisiei privind revizuirea Codului de bună conduită și salută faptul că propunerea Comisiei ține seama în mod corespunzător de activitatea OCDE și de importanța adoptării standardelor convenite la nivel internațional, mai ales în ceea ce privește principiile globale care conduc la o cotă de impozitare minimă efectivă a societăților.

3.3.3. CESE consideră că rezultatul și realizările Codului de conduită ar trebui să fie actualizate și puse la dispoziția societății civile într-un mod mai regulat, în conformitate cu obiectivul Comisiei de a face mai transparente activitatea concretă și rezultatele codului.

([27]) A se vedea Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (JO C 202, 7.6.2016, p. 389).

([28]) Document de lucru al serviciilor Comisiei – Evaluarea Directivei 2011/16/UE a Consiliului privind cooperarea administrativă în domeniul impozitării și de abrogare a Directivei 77/799/CEE [SWD(2019) 328 final)] (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

([29]) SWD(2019) 327 final.

3.3.4. Abordarea Comisiei recunoaște că concurența fiscală nu este o problemă în sine ([30]). În același timp, însă, Comisia și Parlamentul European și-au exprimat în numeroase ocazii îngrijorarea cu privire la existența unei concurențe fiscale neloiale în UE, care promovează evitarea obligațiilor fiscale. Comitetul consideră că, pentru a rezolva această problemă complexă, sunt necesare eforturi serioase. El a adoptat recent un aviz ([31]), în care propune promovarea unui pact european pentru combaterea eficientă a fraudei și a evaziunii fiscale, a evitării obligațiilor fiscale și a spălării banilor. CESE a solicitat Comisiei Europene să promoveze o inițiativă politică având ca scop implicarea guvernelor naționale și a celorlalte instituții europene în realizarea acestui obiectiv promovând consensul necesar în acest scop și implicând societatea civilă. Cooperarea dintre statele membre ar trebui să constituie pilonul principal al pactului.

3.3.5. Extinderea domeniului de aplicare al Codului de conduită în UE pentru a acoperi alte măsuri care afectează concurența fiscală este, de asemenea, o opțiune în materie de reglementare susținută de CESE. Trebuia efectuată demult o actualizare care să asigure o examinare a regimurilor care încurajează un nivel de impozitare foarte scăzut sau zero în interiorul sau în afara UE. Cu toate acestea, Codul este un instrument fără caracter obligatoriu care trebuie să trateze aspectele nereglementate de legislația europeană.

3.3.6. Comisia susține, de asemenea, că este necesară clarificarea procesului de listare pentru țările terțe, sporind transparența cu privire la motivele pentru care o jurisdicție este sau nu inclusă pe listă. O armonizare îmbunătățită a standardelor adoptate de statele membre ale UE și o mai bună coordonare între listele naționale și lista UE ar fi utilă, întrucât UE și mai multe state membre respectă standarde diferite, ceea ce poate crea confuzie.

3.3.7. Comisia evaluează, de asemenea, așa-numita listă neagră a paradisurilor fiscale, care este în vigoare din 2017, și a examinat sute de regimuri fiscale dăunătoare la nivel global, multe jurisdicții listate asumându-și angajamente față de Consiliu pentru a răspunde preocupărilor legate de concurența fiscală neloială și transparența limitată. CESE acceptă opinia Comisiei potrivit căreia a sosit momentul să se revizuiască lista și să se găsească soluții pentru a o putea face mai eficientă și mai echitabilă, având în vedere noile provocări ale unei economii digitalizate globale. De asemenea, CESE susține criteriul Comisiei de a oferi anumitor jurisdicții cu risc scăzut și capacitate redusă posibilitatea de a-și îmbunătăți standardele de bună guvernanță fiscală și transparență într-o perioadă rezonabilă de timp în care sunt sau ar putea fi incluse pe listă.

Bruxelles, 24 februarie 2021.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Christa SCHWENG

([30]) Este evident că, la fel ca OCDE, Comisia face distincție între concurența fiscală corectă și transparentă și concurența fiscală dăunătoare și neloială.

([31]) A se vedea Avizul CESE privind combaterea evaziunii fiscale, a evitării obligațiilor fiscale, a spălării banilor și a paradisurilor fiscale (JO C 429, 11.12.2020, p. 6).